Проців Олег Романович

Корупція в галузі мисливського господарства на Прикарпатті

У лісовому та мисливському господарстві на Прикарпатті впродовж останніх п'яти років, на фоні скорочення території мисливських угідь, продовжують діяти тіньові схеми. Територіальні органи управління в галузі лісового господарства та чиновники Івано-Франківської ОДА вдаються до маніпулювання нормами чинного законодавства, ігноруючи вимоги щодо стягнення плати за користування мисливськими угіддями.

Замість передмови: про вогонь, воду та мідні труби

Народна мудрість говорить, що у своєму житті людина, яка бажає стати героєм, повинна пройти «вогонь, воду та мідні труби». На перший погляд, нам видається, що найскладніше пройти дві перші перешкоди – вогонь і воду. Останнє випробування «мідними трубами» для тих, хто його не проходив, здається найлегшим. Але практика показує, що випробування владою і грошима мало хто проходить.

Не стали, на жаль, винятком і представники сьогоднішньої влади, зокрема на Прикарпатті. Вони, в буквальному сенсі, на Євромайдані взимку 2013-2014 рр. пройшли вогонь барикад і воду з брандспойтів поліції, але спіткнулися на мідних трубах. Проте, чи не найголовнішою місією Революції Гідності було досягнення справедливості через дотримання вимог законодавства, викорінення корупції, подолання олігархії.

Саме через незадоволення вимог Майдану влада, яка прийшла після Революції Гідності, отримала на виборах від суспільства червоне світло з рекордною електоральною поразкою. А переможці, які тепер реалізовують волю народу, виграли вибори з передвиборчою програмою, яка складалася, знову ж таки, з вимог Євромайдану: поступ до Європи, деолігархізація, детінізація економіки, подолання корупції, підвищення на цій основі життєвого рівня.

Як змінювалася риторика Президента в питаннях подолання корупції в Україні

Серед передвиборчих «фішок» кандидата у президента України **Володимира Зеленського** були такі:

«Маємо не боротися з корупцією, а перемогти її».

Або:

«…Після останніх поїздок країною відчуття одне: просто бракує цензурних слів. Я щодня спілкуюся з чиновниками різних рівнів і розумію: це – безнадійний діагноз. Біло-сині, червоно-білі, помаранчеві, бордові, рожеві… Насправді – вони всі однієї масті, їм усім – фіолетово».

Але поступово риторика Президента стала змінюватися. Вже 17 вересня 2020 р. по телебаченню він звернувся до антикорупційних органів, щоб вони почули меседжі від народу і почали ***«показово садити»***. За місяць пролунала його наступна «мантра»: ***«Моя оцінка – незадовільна»*** (Володимир Зеленський – про роботу антикорупційних органів).

Для вступу до НАТО Україна мусить викорініти корупцію

На конференції у Вільнюсі 7 липня 2021 року за участю президента України Держсекретар США **Ентоні Блінкен** заявив, що Україна втрачає приблизно третину свого ВВП через корупцію. На його думку, боротьба з корупцією є одним з найважливіших завдань для українського народу і вирішальною для покращення його життя: від послуг, на які народ покладається, до можливостей, якими він користується.

Аналогічну незадовільну оцінку поставив українській владі **Джо Байден**: ***«Україна повинна викорінити корупцію, перш ніж вона зможе стати повноправним членом альянсу НАТО»***. Більше того, Джо Байден заявив, що агресія Росії на Донбасі не є перешкодою для України на шляху до вступу в НАТО.

Я ж хочу підкреслити, що обидва високі представники США наголосили, що питання щодо боротьби з корупцією ставлять не владі, а народові України, який є джерелом влади. А український народ з його багатокультурними пластами, поділений ментально на Схід і Захід, все ще ведеться на трюки хитромудрих політтехнологів. А ті, аби привести до влади політиків, говоритимуть те, що хоче почути виборець. Тому для демократичного захоплення влади місцеві еліти формуються у корпоративні партії.

Про ситуацію на Прикарпатті

Звісно, що на Прикарпатті найкраще наголошувати на культурному питанні, висміювати тих, хто хоче дешеву ковбасу чи зосереджується на матеріальних благах. Можна експлуатувати історичну спадщину ОУН, УПА, вказуючи на реалізацію політичного курсу Степана Бандери. Такі політичні маніпуляції відволікають виборця від ситуації в Україні, яка має одні з найгірших соціально-економічних показників серед країн Європи.

Власне, ця обставина дала нагоду Європейському Союзу та НАТО вказати Україні, що вони з «двієчниками» не дружать. А от Російська Федерація із задоволенням прийме Україну із «двійкою». Адже РФ керується єдиною метою – створенням Російської імперії. Як відомо, тоталітарні

режими не заморочуються вирішенням проблем громадян. В обійми до Російської імперії нас веде розгалужена мережа латентних прихильників Володимира Путіна. Ні, вони не носять георгіївську стрічку, не співають частушки. Вони щиро люблять вишиванку, гарні українські пісні, говорять лише солов'їною та, звісно, захоплюються нашими пророками – Іваном Франком і Тарасом Шевченком.

А мені чомусь спадають на думку пророчі слова нашого Кобзаря:

«Доборолась Україна до самого краю.
Гірше ляха свої діти її розпинають».

Свої «діти», які розпинають Україну, присутні й у владі на Прикарпатті. Причому деякі з них займають найвищий ранг у структурі публічного управління і роблять усе можливе, щоб в Івано-Франківській області не виконувалися вимоги чинного законодавства. Ця обставина і зумовлює «розквіт» тіньової економіки, безробіття, погіршує фінансове становище місцевих громад і державних підприємств. Через низький економічний рівень населення України, яка визнана найбіднішою та найкорумпованішою країною Європи, руйнівного впливу набирає російська пропаганда. Вона демотивує українських військових захищати Батьківщину, спонукає людей їхати на заробітки тощо.

Корупційні дії посадових осіб Івано-Франківської ОДА завдають щорічних мільйонних збитків

Про корупцію, яка склалася на Прикарпатті, я інформував у статті Гібридна війна Івано-Франківської облради на земельному фронті. Нагадаю, йшлося про те, що корупційні дії посадових осіб Івано-Франківської обласної ради завдали збитки суспільним інтересам громади області на **1,6 млн. грн.**

Хочу зауважити, що у цих статтях я звертаю увагу суспільства та правоохоронних органів на те, що внаслідок ігнорування вимог чинного законодавства не виконуються вимоги щодо платності використання мисливських угідь посадовими особами Івано-Франківської обласної ради на чолі з її головою **Сичем Олександром Максимовичем**.

Так, Івано-Франківська обласна рада відповідно до Закону України **«Про місцеве самоврядування в Україні»** здійснює управління комунальною власністю, до якої належить і земля. Для організації ведення лісового господарства в комунальних лісах на площі 73,8 тис. га організоване Івано-Франківське обласне комунальне агролісогосподарське підприємство **«Івано-Франківськоблагроліс»**.

Нерозв'язані проблеми у мисливському господарстві

Галузь мисливського господарства теж має відношення до землі, оскільки на ній відбувається розведення дичини, проходять полювання тощо.

Із 73,8 тис. га 53,7 га надано в користування під ведення мисливського господарства як приватним, так і громадським мисливським організаціям

Відповідно до ст. 24 Закону України **«Про мисливське господарство та полювання»** кожен власник, або й навіть користувач земельної ділянки має право отримувати кошти за надання для ведення мисливського господарства площі (сервітут).

Однак Івано-Франківське обласне комунальне агролісогосподарське підприємство «Івано-Франківськоблагроліс», розпоряджаючись комунальною власністю, не має бажання отримувати кошти. Представники підприємства пояснють свою позицію тим, що питання плати за користування мисливськими угіддями не врегульоване. Щоразу вони апелюють до того, що Кабінет Міністрів України не затвердив порядок розрахунку розміру плати за користування мисливськими угіддями.

На мою думку, в цьому проявляється профанація публічного управління в галузі земельних відносин. Органи публічного управління знають, як надати у користування земельний ресурс, а як отримати кошти – не знають. Ця проблема залишається нерозв’язаною протягом п’яти років.

Реальна вартість користування мисливськими угіддями

Хочу нагадати, що засновником Івано-Франківського обласного комунального агролісогосподарського підприємства «Івано-Франківськоблагроліс» є Івано-Франківська обласна рада. Голові облради про такий стан речей добре відомо. На XXX сесії він навіть наголошував, що в інших областях середня вартість оплати за користування мисливськими

угіддями становить **6-7 грн за гектар**. Але знати і реалізовувати вимоги чинного законодавства, які б дали змогу поповнити місцевий бюджет – це дві великі різниці.

Тож, використовуючи методику оцінки надання сервітутів за користування мисливськими угіддями очільника Івано-Франківської обласної ради, за **53728 га** лісів від користувачів мисливських угідь ОКП «Івано-Франківськоблагроліс» мало б надходити щорічно близько **350 тис. грн.** Проте вже п’ять років цих грошей ніхто не отримує. Загальний борг лише по підприємствах ОКП «Івано-Франківськоблагроліс» сягає **1,7 млн. грн.**

Практика оплати за користування мисливськими угіддями показує, що за ухвалення рішення щодо надання у користування мисливськими угіддями сплачуються хабарі у 500 тис. доларів США. На жаль, навіть агрессор – Російська Федерація, використовує конкурентні підходи по визначення вартості мисливських угідь. В окупованому Українському Криму через механізм аукціону, який відбувся 2 липня 2019 р., за понад 16 млн. російських рублів продали 4,1 тис. га мисливських угідь. Тобто один гектар українських мисливських угідь вартує близько **30 доларів США**.

Зарубіжний досвід

Можна спрогнозувати: якщо на даний час в Україні обліковується близько 40 млн га, то через бездіяльність службових осіб Україна не отримала до різних бюджетів понад 1 млрд доларів США. Хочу зазначити, що у Німеччині, площа якої у два рази менша, ніж України, щорічна плата за користування мисливськими угіддями становить **340 млн євро.**

Якщо розглянути це питання в історичному контексті, то польський Станиславівський воєвода видав розпорядження від 16 травня 1923 р., в якому зобов’язав старост через високу інфляцію прив’язати вартість оренди права полювання до вартості зайця. А саме: вартість оренди 40 га мисливських угідь повинна була становити не менше вартості однієї голови зайця.

Слід сказати, що за Другої Речі Посполитої польська влада у питанні оплати за мисливські угіддя була, на жаль, більш приязно налаштована до селян (які, здебільшого, були української національності), на відміну від теперішньої – української.

Скорочення площі мисливських угідь

Іншою важливою проблемою раціонального використання земельних ресурсів в галузі мисливського господарства є різке зменшення площі мисливських угідь. Відповідно до ст. 22 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» обласні ради ухвалюють рішення про їх надання. Якщо у 90-х рр. площа мисливських угідь в Івано-Франківській області становила **1,1 млн га**, у 2010 році – **989 тис. га**, то на цей час площа мисливських угідь складає **730 тисяч гектарів**. З мисливського господарства виведено понад 400 тис. га мисливських угідь. А це становить понад третину всіх мисливських угідь області.

Залучення у користування 400 тис. га мисливських угідь дало б змогу працевлаштувати на Прикарпатті, щонайменше, 50 працівників. Вони могли

б опікуватися мисливським господарством на угіддях, які на цей час є безгосподарськими.

Про тіньові схеми використання природних ресурсів відомо на центральному рівні. Але все закінчується лише планами боротьби без результату. Так, 10 січня 2020 року Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль** заявив:

«Тіньові схеми – це кошти, вкрадені у кожного українця. 2020-й рік стане роком детінізації української економіки. Ми вже почали з нелегальних АЗС, грального бізнесу. Додаємо у фокус облік деревини».

Годі й казати про хаос в управлінні органів місцевого самоврядування, коли в державному управлінні органів виконавчої влади він набув не меншого рівня. Маніпуляція чинним законодавством з метою його невиконання об'єднали Івано-Франківську обласну державну адміністрацію та територіальні органи центральних органів виконавчої влади. Їхня консолідація відбувається незалежно від особи керівника обласної державної адміністрації чи керівника обласного управління. Це дає підстави твердити, що корупційні схеми на Прикарпатті здійснюються системно в широкому часовому діапазоні. Дані проблеми описані мною у низці попередніх публікацій.

Невиконання вимог законодавства щодо стягування плати за користування мисливськими угіддями

Івано-Франківське обласне управління лісового та мисливського господарства не знає, як виконати вимогу законодавства щодо плати за користування мисливськими угіддями. За словами чиновників, у цьому питанні є невизначенність, яка панує на загальнодержавному рівні (лист від 27.09.2019 р. № 06-21/71-1330).

На центральному рівні влади думки з цього питання зовсім протилежні тим, які висловлюють регіональні керівники. Міністерство аграрної політики та продовольства України (лист від 09.08.2019 р. № 37-13-11/16961) і Державне агентство лісових ресурсів України (лист від 25.09.2019 року № 03-16/7555-19) вказують, що все нормально. Невизначеності на загальнодержавному рівні щодо плати за користування мисливськими угіддями не існує. Івано-Франківська ОДА, щоб знайти формальну можливість і затягнути час не виконувати вимоги законодавства, направляє листи, щоб Міністерство аграрної політики та продовольства України та Держлісагентство надали роз'яснення чинного законодавства.

В подальшому Івано-Франківська ОДА (лист 06.08.2019 р. № П-15/1250) повідомляє, що відмовляється виконувати свої функції у зв'язку відкриттям кримінальної справи стосовно службових осіб Івано-Франківського обласного управління лісового та мисливського господарства. Фантазії Івано-Франківської обласної державної адміністрації, щоб обґрунтувати причину невиконання вимог законодавства, спонукають написати листа до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України з вимогою розробити положення про плату за користування мисливськими угіддями (лист 04.11.2019 р.). І це при тому, що, як я вже зазначав, з відповіді даного Міністерства йдеться про те, що жодних додаткових механізмів регулювання не потрібно.

Довільне тлумачення норм закону

Щоб не виконувати вимоги законодавства в одному відомстві, центральний орган виконавчої влади та його ж територіальні органи мають різне трактування. Так, Державне агентство лісових ресурсів (лист від 11.03.2019 р. № 03-14/1818-19) визначає: ***«Законом не передбачено прийняття додаткових нормативно-правових актів для встановлення розміру та порядку внесення плати за користування мисливськими угіддями»***.

Територіальні органи агентства мають відмінну думку від свого керівництва. Цитую Закарпатське ОУЛМГ: ***«Чинним законодавством не передбачено отримання коштів державними лісогосподарськими підприємствами за надання мисливських угідь у користування»*** (лист від 14.05.2019 р. № 02.3-57-719).

Тернопільське ОУЛМГ листом від 14. 05.2019 р. № 03-3/559 вказує, що ***«плата за користування мисливськими угіддями не стягувалась у зв'язку з відсутністю встановлених та затверджених нормативних розрахунків»***.

Як випливає з листа від 29.03.2021 р. № П-24/01-10/123, не збирається виконувати вимоги чинного законодавства Івано-Франківська обласна адміністрація під керівництвом голови сотника-євромайданівця **Андрія Бойчука**.

Отже, наведене дає підстави висновувати, що голова Івано-Франківської обласної ради Сич Олександр Максимович та голова Івано-Франківської обласної державної адміністрації Бойчук Андрій Михайлович внесли свою лепту до втрати третини ВВП України, про що зазначав Держсекретар США Ентоні Блінкен. Наголошую, якщо ці керівники Івано-Франківської обласної ради та держадміністрації не згодні з моїми міркуваннями, пропоную їм захищати свою честь і гідність у судовому порядку. Але краще було б, якби вони вирішили на практиці зазначені мною вище проблеми.

https://www.openforest.org.ua/173161/